

APROBAT:

în baza Hotărârii Adunării Generale
a ABM, proces-verbal nr. 10
din 11 octombrie 2001

CODUL DE ETICĂ

A MEMBRILOR ASOCIAȚIEI BĂNCILOR DIN MOLDOVA

1. PREVEDERI GENERALE	3
2. PRINCIPIILE COLABORĂRII PROFESIONALE A MEMBRILOR ASOCIAȚIEI.....	3
3. RELAȚIILE DINTRE MEMBRII ASOCIAȚIEI ȘI ASOCIAȚIA BĂNCILOR DIN MOLDOVA.....	4
4. RESPONSABILITĂȚI.....	6
5. DISPOZIȚII FINALE	7

Codul de etică a membrilor Asociației Băncilor din Moldova (în continuare “Cod”, “prezentul Cod”) este elaborat în baza legislației în vigoare a Republicii Moldova cu privire la antreprenoriat, activitatea bancară, concurență, reclamă și este aprobat de către Adunarea generală a Asociației Băncilor din Moldova (în continuare “ABM”, “Asociație”). Prezentul Cod stabilește normele de conduită profesională și etică a membrilor Asociației, care se obligă să le respecte.

1. PREVEDERI GENERALE

- 1.1. Prezentul Cod este elaborat în scopul stabilirii principiilor de comportare pe piața a băncilor comerciale în baza respectării drepturilor și intereselor reciproce în afaceri, promovării corecte și non-conflictuale a intereselor proprii și a concurenței loiale.
- 1.2. Prevederile Codului includ garanțiile prevăzute în legislația în vigoare pentru realizarea scopului stabilit.
- 1.3. Încălcarea principiilor și normelor stabilite prin prezentul Cod, din partea oricărui membru a Asociației, va conduce la aplicarea către membrul care a încălcat aceste principii sau norme a sancțiunilor prevăzute în Cod și/sau în legislația în vigoare a Republicii Moldova.

2. PRINCIPIILE COLABORĂRII PROFESIONALE A MEMBRILOR ASOCIAȚIEI

- 2.1. Membrul Asociației urmează să desfășoare activitatea sa în baza tradițiilor și regulilor de corectitudine și etică profesională, a prevederilor legislației în vigoare și să nu admită acțiuni ce cauzează sau ar putea cauza pagube morale și/sau materiale altor membri ai Asociației.
- 2.2. Tradițiile și regulile de corectitudine și etică profesională sunt bazate pe principiile de:
  - a) concurență loială;
  - b) reclamă echitabilă, care să nu prejudicieze direct sau indirect (prin iluzii sau formule ambigue) imaginea altui membru al Asociației;
  - c) legalitate și respectare a înțelegerilor realizate cu alți membri ai Asociației;
  - d) solidaritate profesională și respect reciproc.
- 2.3. Reieșind din principiile concurenței loiale, membrii Asociației nu vor:
  - a) exercita drepturile sale în vederea limitării concurenței, abuzului de situația sa dominantă pe piață și lezării intereselor legitime a clientelei;
  - b) admite la obținerea unor înlesniri din partea organelor publice, care contravin principiilor concurenței loiale și echitabile;
  - c) răspândi informații false sau neautentice despre sine sau despre alți membrii Asociației care pot cauza daune unui alt membru și/sau pot prejudicia reputația lui;
  - d) face tentative de a induce în eroare clienții privind caracterul sau costul serviciilor acordate, garantarea acestora etc.
  - e) utiliza în scopuri de publicitate comparațiile privind activitatea și serviciile sale cu cele ale altor membri;
  - f) folosi neautorizat, integral sau parțial marca comercială, emblema de deservire, firma, la fel și să copie forma și aspectul exterior utilizat de alt membru;
  - g) obține ilegal, utiliza și să răspândi informații, inclusiv cele care reprezintă taina comercială a altor membri;
  - h) întrețină relații cu clienți în alte condiții decât cele de piață, bazate pe competiția loială și accesul liber la piața serviciilor financiare, precum și cele aplicate în practica bancară internațională;

i) întreprinde alte măsuri sau acțiuni calificate de către Legea “Cu privire la protecția concurenței” ca: concurență neloială, abuz de situația dominantă pe piață, acorduri anticoncurență.

2.4. Respectarea principiului de reclamă echitabilă prevede, că publicitatea promovată de membrii Asociației trebuie să fie:

- a) onestă;
- b) autentică;
- c) morală;
- d) lipsită de elemente de publicitatea camuflată.

Publicitatea membrilor Asociației trebuie se corespundă și altor prevederi ale legislației în vigoare.

2.5. Membrii Asociației se vor abține de la fraudă de lege și abuzul de drept, în special dacă acestea pot să aibă un impact negativ asupra imaginii altor membri sau a sistemului bancar în întregime. La solicitarea președintelui Asociației membrii vor examina cazurile flagrante de încălcare a legii și vor adopta măsuri adecvate, din rândul celor indicate la pct. 4.1.

2.6. Membrii Asociației sunt obligați să asigure respectarea prevederilor sus-menționate de către toți angajații săi în activitatea sa profesională, discursurilor publice, alte acțiuni, precum și sancționarea disciplinară a angajaților care încalcă aceste prevederi.

2.7. Principiul de solidaritate profesională și respect reciproc prevede:

- a) că membrii Asociației vor susține în mod direct sau indirect un membru care este supus unor măsuri cu scop de constrângere sau limitare a activității, dacă aceste măsuri sunt adoptate și promovate în încălcarea legislației Republicii Moldova;
- b) activitățile financiare și politicile corporative ale membrilor Asociației trebuie să fie realizate în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare și subordonate principiilor concurenței loiale, precum și clauzelor acordurilor semnate de către membrii Asociației;
- c) că membrii Asociației vor da dovadă de principialitate și obiectivitate în procesul de adoptare a deciziilor privind depistarea încălcărilor prevederilor prezentului Cod;
- d) că membrii Asociației vor elabora măsuri comune la depistarea lezării drepturilor și intereselor lor din partea persoanelor terțe.
- e) neadmiterea comentariilor publice a membrilor Asociației Băncilor, reprezentanților acestora vis-a-vis de deciziile Adunării generale.

3. RELAȚIILE DINTRE MEMBRII ASOCIAȚIEI ȘI ASOCIAȚIA BĂNCILOR DIN MOLDOVA

3.1. Relațiile dintre membrii Asociației și Asociație vis-a-vis de normele stipulate în prezentul Cod se bazează pe prevederile Statutului Asociației, luând în considerare specificările prezentului Cod.

- 3.2. În scopul reacționării obiective din partea Asociației și membrilor ei la depistarea încălcării normelor și principiilor prezentului Cod se interzice crearea în cadrul Asociației a unor grupuri de influență în vederea determinării opiniilor membrilor Asociației.
- 3.3. Asociația Băncilor, membrii ei nu vor accepta acțiunile autorităților publice îndreptate spre limitarea concurenței și anume:
- a) acordarea de facilități fiscale nelegale unor membri ai Asociației, creând situații privilegiate comparativ cu alți membri;
  - b) alte activități ale organelor publice care ar împiedica dezvoltarea concurenței în conformitate cu art. 9 al Legii "Cu privire la protecția concurenței".
- 3.4. Orice membru al Asociației, care consideră că drepturile lui au fost lezate sau dispune de dovezi privind încălcarea prevederilor prezentului Cod de către alt membru al Asociației sau legislației în vigoare este în drept să se adreseze cu un demers în adresa Asociației, în termen de 10 zile calendaristice din momentul depistării acestor încălcări.
- 3.5. Demersul depus în conformitate cu p. 3.4 urmează a fi adus la cunoștința tuturor membrilor Asociației în termen nu mai mult de 3 zile calendaristice de la data depunerii demersului. Ulterior, demersul va fi discutat la ședința ordinară a Asociației ce urmează, în vederea adoptării unei decizii corespunzătoare referitor la fapte și acțiunile expuse în demers.
- La cererea solicitantului, la inițiativa Asociației sau a unui alt membru al Asociației poate fi convocată adunarea extraordinară a Asociației pentru examinarea demersului înaintat.
- 3.6. În cazul în care membrul Asociației, acțiunile căruia urmează a fi examinate, nu s-a prezentat la întrunirea corespunzătoare a Asociației, ea poate fi petrecută și în lipsa lui cu condiția că acestuia, anterior în mod oficial, i s-a comunicat, prin scrisoarea recomandată, semnată de Președintele Asociației, scopul convocării adunării, locul și timpul petrecerii ei.
- 3.7. Examinarea de către Asociație a cazurilor nerespectării prezentului cod începe cu expunerea problematicii de către inițiatorul demersului.
- Membrul Asociației, acțiunile căruia sunt supuse examinării v-a expune atitudinea sa pe marginea chestiunii discutate, dacă el este prezent la adunarea.
- 3.8. În baza rezultatelor discuției privind încălcarea prevederilor prezentului Cod se va lua o hotărâre corespunzătoare prin expunerea la vot. Hotărârea urmează a fi aprobată în unanimitate, cu excepția votului exprimat de către unul sau mai mulți membri, care constituie subiectul nerespectării prevederilor prezentului Cod.
- 3.9. Adunarea Asociației de asemenea are în competența sa luarea deciziei privind aplicarea sancțiunilor membrilor care au încălcat prevederile prezentului Cod și întreprinderea măsurilor de remediere a situației create în conformitate cu prevederile Codului, statutul Asociației și legislației în vigoare. Asociația este responsabilă pentru executarea hotărârii în termenul stabilit în hotărâre.
- 3.10. Dacă inițiatorul sau grupul de inițiatori a ședințelor nu vor fi satisfăcuți de hotărârea aprobată de către adunarea Asociației, fie că adunarea Asociației a considerat

înaintarea demersului neîntemeiat, ei sunt în drept să întreprindă anumite acțiuni de sine stătător, care însă nu vor veni în contradicție cu prevederile legislației în vigoare și prezentului Cod.

4. RESPONSABILITĂȚI

- 4.1. În cazul în care de către adunarea Asociației va fi aprobată hotărârea privind încălcarea principiilor și normelor prezentului Cod de către unul sau câțiva membri ai Asociației, în adresa lor pot fi întreprinse și următoarele măsuri și sancțiuni:
- a) opoziția acțiunilor membrului sau grupului de membri și adoptarea hotărârii corespunzătoare a Asociației cu indicarea obligației privind abținerea de la asemenea acțiuni în viitor;
  - b) informarea publicului larg despre hotărârea Asociației prin intermediul mass-mediei, inclusiv și cu anexarea comentariilor experților în domeniu și concluziilor de specialitate competente;
  - c) obligarea persoanei care a încălcat principiile și normele prezentului Cod de a dezminți informația răspândită, de a cere public scuze față de membrii afectați prin acțiunile acestuia, utilizând canalele, metodele și mijloacele stabilite prin Hotărârea Asociației;
  - d) dacă demersul înaintat cu privire la încălcarea principiilor și normelor concurenței loiale a fost calificat ca argumentat, de către adunarea Asociației poate fi luată decizia privind transmiterea materialelor corespunzătoare Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței pentru a fi examinate în corespundere cu legislația în vigoare;
  - e) în cazul în care au fost depistate încălcări din partea membrilor Asociației a principiilor reclamei echitabile, adunarea Asociației poate lua decizia privind transmiterea materialelor corespunzătoare Departamentului activității antimonopol și anticoncurență al Ministerului Economiei – organ de stat care efectuează reglementarea antimonopol în conformitate cu legislația în vigoare, controlul de stat asupra respectării legislației cu privire la publicitate;
  - f) dacă au fost depistate încălcările stipulate în p. 3.3 a prezentului Cod, adunarea Asociației va întreprinde măsuri, prevăzute de legislația în vigoare, în vederea aprecierii invalidității actelor respective sau recursului acțiunilor menționate a autorităților publice, conform prevederilor art. 9 (4) al Legii cu privire la protecția concurenței, și Regulamentului Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței;
  - g) în cazul în care membrii Asociației v-a admite încălcări sistematice a principiilor și normelor prezentului Cod, legislației în vigoare privind concurența loială și reclamă, ignorării hotărârilor adunării Asociației privind înlăturarea deficiențelor create, de către adunarea Asociației poate fi luată decizia privind excluderea acestuia din membru Asociației în ordinea stabilită în Statut.
- 4.2. Prin hotărârea Asociației pot fi aplicate una sau câteva sancțiuni membrilor Asociației care au admis încălcări a prevederilor prezentului Cod.
- 4.3. În orice caz, inclusiv și în cazul în care demersul privind încălcarea prezentului cod a fost satisfăcut cu aplicarea sancțiunilor din partea Asociației, membrii Asociației, drepturile cărora au fost lezate ca rezultat al nerespectării principiilor și normelor Codului, sunt în drept să întreprindă măsuri proprii în vederea înlăturării încălcărilor și consecințelor acestora, prin înaintarea în modul stabilit în adresa instanței judiciare

acțiunii privind compensarea pierderilor, veniturii ratat, apărarea reputației de afaceri, etc.

Conform hotărârii adunării Asociației votată în corespundere cu prevederile p. 6.13 al Statutului ABM, în baza unui mandat corespunzător, acest drept poate fi delegat Asociației.

5. DISPOZIȚII FINALE

- 5.1. Membrii Asociației Băncilor din Moldova se obligă să respecte prevederile prezentului Cod.
- 5.2. Membrii Asociației se obligă să întreprindă măsuri comune îndreptate spre respectarea principiilor concurenței loiale, onestității în afaceri și publicității echitabile din partea tuturor organelor administrării publice la adoptarea de către aceștia a actelor normative corespunzătoare.
- 5.3. Nu se admite acordarea statutului de membru al Asociației solicitanților care nu vor accepta prevederile prezentului Cod.